

Evrópusamtök barna- og unglíngageðlækna funduðu í Reykjavík

Staðan á Íslandi vakti athygli fundargesta

EVROPUSAMTÖK sérfræðilækna í barna- og unglíngageðlækningum héldu ársfund sinn í Reykjavík 10. september síðastliðinn og daginn áður var málþing þar sem fundarmönnum var kynnt staða og framtíðarhorfur barna- og unglíngageðlækninga á Íslandi. Þar voru flutt þrjú erindi þar sem stöðunni var lýst en auk þess sagði Jorma Piha prófessor í barnageðlækningum við Háskólann í Turku í Finnlandi frá stöðu greinarinnar þar í landi og í Evrópu.

Erindin voru hin fróðlegustu þar sem Ólafur Ó. Guðmundsson yfirlæknir á BUGL rakti sögu barna- og unglíngageðlækninga hér á landi frá 1970 og Vilhelmína Haraldsdóttir sviðsstjóri lækninga lýsti starfsemi og fjárhagsgrundvelli Landspítala með tilliti til stöðu BUGL. Loks greindi Stefán Sigurðsson forseti læknaeildar Háskóla Íslands frá skipulagi kennslu í deildinni með sérstöku tilliti til þeirrar kröfu barna- og unglíngageðlækna að sett verði á fót prófessorsstaða í greininni.

Framgangskerfið gæti hjálpað

Staða barna- og unglíngageðlækninga hefur oft verið til umfjöllunar hér og í öðrum fjölmiðlum svo óþarfi er að rekja það sem fram kom um það efni. Hins vegar vakti þessi staða greinilega athygli fundarmanna sem spurðu ýmissa spurninga. Einkum vakti forvitni erindi Stefáns þar sem hann lýsti því hvernig framgangskerfi háskólakennara verkar á þarfir deildanna fyrir kennslukrafta.

Eins og kunnugt er heyrta barna- og unglíngageðlækningar undir almennar geðlækningar, bæði í læknaeild og á Landspítala sem merkir að fullorðinsgeðlækningar eru ríkjandi og þeir sem starfa að barna- og unglíngageðlækningum þurfa að sækja allt sitt til stjórnenda sem eru sérfræðingar í geðlækningum fullorðinna. Stefán sagði að nú væri staðan þannig í geðlækningum að þar væri prófessor í hálfri stöðu, tveir aðstoðarprófessorar og tveir aðjúnktar og heyrðu barna- og unglíngageðlækningar undir annan þeirra síðastnefndu.

Stefán sagði að besta leiðin til þess að auka hlut barna- og unglíngageðlækninga í deildinni væri að nota framgangskerfið. Það merkir að aðjúnktinn getur sótt um að verða aðstoðarprófessor og síðan prófessor með tímanum. Framgangskerfið tryggir kennurum ákveðin réttindi og deildir skólans geta í raun ekki hamlað gegn því að menn fái stöðuhækkun jafnvel þótt viðkomandi deild telji sig ekki hafa þörf fyrir kennara í hærri stöðunni.

Aðrar leiðir væru til, svo sem að herja á stjórnvöld og tryggja skólanum meira fé sem væri þá eyrnamerkt þessari stöðu. Einnig væri til í dæminu að semja við fyrirtæki um að kosta prófessorstöðu í barna- og geðlækningum og loks væri hægt að fá gestaprófessora frá útlöndum til starfa við deildina.

Samanburður við Evrópu

Jorma Piha frá Turku skýrði frá því hver staðan er í barna- og unglíngageðlækningum í Finnlandi og Evrópu. Fyrstu barna- og unglíngageðdeildirnar voru stofnaðar um miðja síðustu öld og um 1970 voru þær orðnar til í flestum löndum Evrópu. Þróunin hefur verið nokkuð ör innan greinarinnar á síðustu árum enda hlaut hún viðurkenningu sem undirsérgrein árið 1993. Þróunin sést vel á því að árið 1990 voru sérfræðingar í barna- og unglíngageðlækningum fimm á hverja 100.000 íbúa Evrópu undir tvítugsaldri en árið 2000 voru þeir orðnir 8,8 að jafnaði.

Barna- og unglíngageðlækningar eru kenndar sem sjálfstæð grein í 187 háskóladeildum í Evrópu en í þeim starfa 150 prófessorar. Af gömlu EES-ríkjunum eru Ísland, Lúxemborg og Portúgal einu löndin sem ekki hafa skipað prófessor í greininni. Í Finnlandi eru menn komnir skrefinu lengra og hafa skipt greininni í tvennt. Þar eru barnageðlækningar sjálfstæð grein og einnig unglíngageðlækningar.

Í máli Vilhelminu Haraldsdóttur kom fram að nú eru starfandi 11 barna- og unglíngageðlæknar hjá Landspítala en stöðugildin eru sex talsins. Miðað við mannfjölda og áðurnefnt meðaltal í Evrópu hefðu átt að vera starfandi hér á landi árið 2000 tæplega átta sérfræðingar á þessu sviði en eflaust hefur sú tala hækkað síðan.

Pröstur
Haraldsson

Viðbygging undirbúin við Dalbraut

EINS OG FRAM hefur komið í fréttum stendur til að byggja við hús barna- og unglíngageðdeildarinnar við Dalbraut. Að sögn Aðalsteins Pálssonar á byggingasviði Landspítala er þess að vænta að hönnun geti hafist fljótlega þannig að hægt verði að bjóða bygginguna út strax á nýju ári. Hins vegar á enn eftir að fá heimild til framkvæmda frá fjármálaráðuneytinu. Til eru í sjóði um 150 milljónir króna, mestmegnis gjafafé, en alls kostar 1. áfangi viðbyggingarinnar 220-225 milljónir króna. Búið er að sækja um að fá það sem upp á vantar á fjárlögum næsta árs en svars er tæpast að vænta fyrr en í byrjun október þegar fjárlagafrumvarpið lítur dagsins ljós. Læknablaðið mun fjalla nánar um þetta byggingaráttak í næsta blaði.